

Veebi või põimõppe kursuse eneseanalüüsi kriteeriumid

Etapp	Kvaliteedikriteerium
ANALÜÜS	1 Kursus vastab sihtrühma vajadustele ja võimalustele. Kas kursuse ettevalmistamisel on arvestatud sihtrühma tausta, motiveeritust, eelnevaid teadmisi, tehnilisi oskusi ja võimalusi? Kui tegemist on õppekavas oleva kursusega, siis saate hinnata, kas teie kursus aitab kaasa õppekava kui terviku eesmärgi saavutamisele.
	2 Kursusel on sõnastatud eesmärgid ja õppijakesksed õpiväljundid. Veenduge, et kursuse eesmärgid ja õpiväljundid on sõnastatud arusaadavalt ja tekib ettekujutus, mida antud kursusel miinimumtasemel omandatakse. Eesmärgid on sõnastatud tulenevalt õppekavast ja õpiväljundid õppijakeskselt, st õppija on suuteline nende saavutamist kursuse lõpus tõendama.
	3 Kursuse sisu võimaldab kursuse õpiväljundite saavutamist. Selle kriteeriumi hindamisel vaadake üle kursuse teemad (sisuline struktuur), et hinnata õpiväljundite ja teemade vastavust.
	4 Kursuse ainekava või aineprogramm toetub õppeasutuse nõuetele. Reeglina on õppeasutusel ühtse struktuuriga aineprogramm või reeglistik selle koostamiseks, mis on õppejõududele kättesaadav. Kas koostatud programm toetub nendele nõuetele?
ÕPEPROTSESSI KAVANDAMINE	5 Esitatud on õppijatele vajalikud eeldusained või eelteadmised ja oskused kursusel osalemiseks. Kursusel on kirjas õppijatele vajalikud eeldusained või eelteadmised ja oskused. Kui neid pole vaja, siis peab kursusel olema vastav info.
	6 Kursuse õppetegevused ja hindamise põhimõtted toetavad õpiväljundite saavutamist. Hinnata tuleb kõikide õpiväljundite saavutamist. Kas õpiväljundite saavutamise hindamiseks kasutatakse sobivaid õppetegevusi, mis võimaldavad kõigi õpiväljundite saavutamist mõõta?
	7 Õppijatele on esitatud hindamise ja tagasisidestamise põhimõtted. Kas õppijatele on teada, mida, millal ja kuidas hinnatakse (nt foorumites osalemine jm)?
	8 Kursuse õppematerjalid ja õppetegevused vastavad kursuse mahule. Kuna hindajad ei pea olema sisu eksperdid, siis antud kriteeriumi all hinnatakse materjalide ja iseseisva töö hulka, et hinnata ajakulu (töötunde), mida õppija peaks kulutama antud kursuse läbimiseks. Arvesse tuleb võtta keskmise õppija poolt õppeprotsessile kulutatud koguaeg. Loomulikult on see hinnang subjektiivne ja sõltuvalt ainekavast võib olla väikseid kõikumisi, (nt 1 EAP või EKAP kursusel ei saa olla läbiloetava materjali hulk nädalas 3000 lk või vastupidi 5 EAP või EKAP aines kolm peatükki a'50 lk. Nii 1 EAP kui ka 1 EKAP on 26 tundi õppija tööd).

	9	Toetatakse õpioskuste kujunemist (õppijaid suunatakse õpitu reflekteerimisele, aja planeerimisoskuste kujundamisele jne).
		Kas kursuse õpijuhised annavad soovitusi aja planeerimiseks, õppimiseks jms ?
	10	Tehnoloogilised vahendid toetavad õppeprotsessi läbiviimist.
		Erinevate tehnoloogiliste vahendite (testid, foorumid, audio-videomaterjalid jne) kasutamine õppeprotsessis ei ole eesmärgiks omaette, vaid peab olema põhjendatud. Võimalusel asuvad kursuse tegevused ja vahendid ühes keskkonnas. Palun hinnake, kuidas kursuse tehnoloogilised vahendid toetavad õppeprotsessi?
	11	Kursuse kavandamisel on arvestatud terviklikkuse põhimõtet nii, et veebipõhises õpikeskkonnas kajastub õppeprotsess ühtse tervikuna.
		Kas kursus moodustab ühtse terviku? Kas oled kursuse autorina läbi mõelnud kursuse teemade käsitluse, neid täiendavad õpiülesanded ning nende jagunemise vastavalt e-õppe võimalustele? Kas kursuse ülesehitus on lihtne ja loogiline ning struktuur hoomatav? Kas kursuse puhul on leitud sobiv kombinatsioon e-õppe ja auditoorse õppe vahel?
KURSUSE VÄLJATÖÖTAMINE	12	Kursus on hästi struktureeritud ja lihtne kasutada.
		Antud kriteeriumi hindamisel saab lähtuda lisaks kursuse ülesehitusele ka õpijuhises antud selgitustest ning vaadata kursust näo „läbi õppija silmade“. Näiteks kas kõik kursuse elemendid (vahendid, materjalid jms) on intuiitselt leitavad.
	13	Õppematerjalide esitamisel kasutatakse sobivaid meediume (nt tekst, pildid, animatsioonid, audio, video jm).
		Hinnake, millist kasu annavad õppijale kursusel kasutatud meediumid õpitulemuste saavutamise seisukohast? Kas meediumide kasutamine annab lisaväärtust ja mitmekesisust või tekitab õppijas pigem segadust (nt taustamuusika kasutamine ei pruugi kõikidele õppijatele meeldida, kuid muusikateooria valdkonnas võib olla helifail vajalik, et heliteost analüüsida).
	14	Õppematerjalid vastavad digitaalsete õppematerjalide loomise headele tavadele.
	Digitaalsete õppematerjalide loomise head tavad on soovituslikud põhimõtted, mis on kirjas e-kursuse juhendi peatükis 3.1 . Nende põhimõtete järgimine aitab tagada loodava õppematerjali igakülgse kasutajasõbralikkuse. Näiteks: • arvestab õppija vajadustega, ekraanilt lugemise eripäraga; • erinevates õppetükkides kasutatakse ühtset struktuuri ning sarnaseid meediume ja tehnoloogilisi vahendeid; • tekstilised õppematerjalid on struktureeritud (nt jagatud alalõikudeks); • erinevates peatükkides on kasutatud ühtset stiili kujunduses (font, tähesuurus, -värv jne);	
	15	Õppematerjalid toetavad õppija ja õppesisu vahelist interaktsiooni.
		Interaktiivne õppematerjal võimaldab õppijal ise juhtida õppematerjali kasutamist ja oma tegevusi (liikumist, valikute tegemist) ning saada automaatset sisukat tagasisidet. Õppematerjalid kasutatavad interaktiivsed tegevused ja ülesanded aitavad hoida õppija tähelepanu, abistavad erinevate tegevuste kaudu õppijal materjali paremini omandada. Näiteks kasutatakse õppematerjalides automaatse tagasisidega enesekontrolli teste, harjutusi, mõtlemisküsimusi, praktilisi ülesandeid, probleemide analüüsimist, simulatsioone, õppemänge, videod on integreeritud slaidide ja enesekontrolli küsimustega jms. Vt ka juhendi ptk 3.1

16	Õppematerjalide koostamisel on järgitud teiste autorite teoste kasutustingimusi.
	Kui olete kursuse illustreerimisel või õppematerjalide koostamisel kasutanud teiste autorite teoseid, siis hinnake, kas olete järginud nende teoste kasutustingimusi. Õiguspäraselt avaldatud teost on tsiteeritud ja refereeritud motiveeritud mahus, järgides refereeritava või tsiteeritava teose kui terviku mõtte õige edasiandmise kohustust (AutÕS ptk 4 § 19). E-kursuse loomisel on teiste autorite teoste kasutamisel küsitud nende teoste varaliste õiguste omanikult luba nende teoste kasutamiseks, v.a. autoriõiguse seaduses ettenähtud teose vaba kasutamise juhtudel (AutÕS ptk 4 § 19).
17	Õppematerjalide koostamisel ja illustreerimisel kasutatud teiste autorite teoste on viidatud.
	Kui olete õppematerjalide koostamisel või kursuse illustreerimisel kasutanud teiste autorite teoseid, siis hinnake, kas neile on korrektselt viidatud. Kasutatud tekstilistele allikatele (tsitaadid, refereeringud, seisukohad, andmed jm), fotodele, graafikale, video- ja audiomaterjalidele on viidatud. Seejuures on järgitud läbivalt sama viitamissüsteemi. Õppematerjalide juures on toodud kasutatud kirjanduse loetelu.
18	Kursusel on õpijuhised(ed) kogu õppeprotsessi kohta, andes põimõppe puhul ülevaate ka lähiõppe tegevustest.
	Kursuse õpijuhised annab õppijatele selged juhised kursuse läbimiseks. Õpijuhised võib kursusel olla ühtse terviku või osadena. Õppijatele vajalik info võib olla sõnastatud ka ainekavas, kursuse kirjelduses, tegevuskavas, kalenderplaanis vm. E-kursus peab andma ülevaate protsessist tervikuna kirjeldades ka auditoorselt planeeritud osa. Vt juhendi peatükk 3.1.7.
19	Õpikeskkonna kasutamine ei nõua õppijalt tasulise lisatarkvara soetamist.
	Kas kasutatav õpikeskkond on õppijatele tasuta kättesaadav? Üldjuhul on e-õppe eesmärgiks tagada õppimisvõimalused kõikidele sihtrühmadele, mistõttu tasulise lisatarkvara soetamise kohustus ei ole hea tava. Loomulikult on erijuhtumid lubatud, kui õpetatakse erinevaid professionaalseid tarkvarasid jmt. Sellest peavad siis õppijaid olema eelnevalt teavitatud ja/või õppeasutuses on loodud vastavad võimalused.
20	Kursust testitakse enne reaalses õppeprotsessis kasutamist.
	Kas olete kursust eelnevalt testinud – pidanud nõu kolleegiga, kasutanud õppijate testrühma vm?
21	Kursus on kasutatav enamlevinud nutiseadmetega.
	Nutiseadmes (iOS ja Android) avanevad kõik õppematerjalid ja on võimalik sooritada teste, ülesandeid, jmt. Kui kõiki kursuse tegevusi ei ole võimalik nutiseadmes sooritada, siis peab selle kohta olema informatsioon õpijuhises.
22	Kursus on tehniliselt töökorras (lingid avanevad, vajalikud vahendid töötavad, kursusel viidatud veebipõhine kirjandus on kättesaadav).
	Antud kriteerium näitab kursuse regulaarset uuendamist, mis peab eelnema kursuse läbiviimisele. Hinnake, kas kursuse veebiviited ja töövahendid toimivad. Kas õpijuhises on selgitused tehnoloogiliste lahenduste kohta (nt. meediafailide avamiseks vajalik tarkvara, ligipääs tasulistele andmebaasidele jm)?

KURSUSE LÄBIVIIMINE	23	Õppija saab õppeprotsessis igakülgselt tuge, mis aitab tal kursuse edukalt läbida.
		Ei ole oluline, kas kursust viib läbi üks inimene või meeskond. Oluline on, et õppija saab õppeprotsessis tehnilist, organisatoorset, sotsiaalset ja pedagoogilist tuge, mis toetab õppetegevusi (vt juhendi ptk 4) ning et õpijuhises oleks informatsioon vajalike kontaktandmetega. Toetamise võivad olla kaasatud ka õppijad (nt kaasõppijate juhendamine või tagasiside andmine).
	24	Kursuse läbiviimisel jälgitakse (planeeritud) ajakava.
		Kas kursuse läbiviimisel peetakse kinni esialgselt ajakavast või tehakse märkmeid selle muutmise vajaduste kohta? Tulenevalt õppijate vajadustest võib tekkida esialgsesse ajakavasse muudatusi (nt vajadus mõne teema pikemaks selgituseks jne).
	25	Toetatakse õppijate koostöist õppimist.
		Kursusel on loodud võimalused koostöiseks õppimiseks. Soodustatakse kursusel õppijate eesmärgipärast koos töötamist, teadmiste ja kogemuste jagamist ning ühiselt ülesannete lahendamist. See võib hõlmata rühmatöid, arutelusid, projekte jms. Koostöine õppimine peab olema juhendatud ja tagasisidestatud. Koostöine õppimine soodustab teadmiste sügavamalt mõistmist, suhtlemisoskuste arengut ja erinevate vaatenurkade kaalumist.
	26	Õppijatele antakse tagasisidet tema tugevate ja nõrkade külgede ning edenemise kohta sellel kursusel.
	Hindamise põhimõtted peavad olema õpijuhises välja toodud koos selgitustega, kuidas hinded või tulemused õppijatele edastatakse. Õppijal on võimalik kursuse käigus saada individuaalset tagasisidet õppejõult, kaasõppijatelt või jälgida oma edenemist kursusel nt enesehindamise, võrdlusanalüüsi vms vahendiga.	
27	Õppijaid on teavitatud õpitulemustest (hinded, punktid).	
	E-kursusel peab olema selgelt välja toodud kuidas ja millal hinded või tulemused edastatakse (näiteks Moodle hinnetabelis, ÕISis). Kas õppijatele on edastatud hinded ja tulemused vastavalt kursusel lubatule?	
KURSUSELE HINNANGU ANDMINE	28	Kursuse käigus tehakse märkmeid kursuse edasise parendamise eesmärgil.
		Kas kursuse läbiviimisel olete teinud märkmeid parendamist vajavatest aspektidest? Selleks võib kasutada juhendi peatükis 5.1 toodud näidist .
	29	Toimib kursuse tagasisidesüsteem (kursuse üldine hindamine või õppijatelt tagasiside saamine (k.a e-õppe seisukohast)).
	Õpijuhises on info, et kursuse lõppedes tuleb anda kursusele tagasisidet. Kursusele tagasiside andmine võib toimuda õppeasutuse üldistest reeglitest lähtuvalt (nt õppeinfosüsteemi kaudu õppeaine hindamise küsimustiku täitmine) või eraldi antud kursusel (spetsiaalne foorum või küsimustik).	